

«f1»

«f3»

«f5» «f6»

Utvidelse og revisjon av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

I møtet med Statssekretær Atle Hamar i Klima- og Miljødepartementet den 14. mars 2019 ble Beiarn kommune oppfordret til å komme med presiseringer til de innspill man har gitt i forbindelsen med revisjon og utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Beiarn kommune har i den anledning et sterkt ønske om at man på nytt vurderer muligheten for å etablere faste traséer for oppkjøring av skiløype. Vi har forstått det slik at preparering av traseen til Reinhornrennet som arrangeres årlig i Tollådalen vil bli direktehjemlet i den nye forskriften. Dette imøtekommes og bifalles med glede.

Samtidig er det ønskelig at man også åpner opp muligheten til å forlenge skiløypa Beiarnfjellet-Storgamvatnet-Tverrbrennvatnet-Beiarnfjellet. Dette er en løype som går inn i Gåsvatnan landskapsvernområde som det må søkes dispensasjon for å få lov til å preparere med tråkkemaskin (markert som blå i vedlagt kart). Vi ser for oss en forlengelse der traseen legges på eller i umiddelbar nærhet til allerede eksisterende sommersti på østsiden av Magervatnet og Storgamvatnet og følger stien sørover forbi Øvre Oksvatnet og videre sørover før man gjør en dreining mot nordvest, sør for Djupvatnet og følger videre sti til Skulneset i Tollådalen (Se alternativ A merket rødt i vedlagt kart). Et alternativ er å legge traseen fra Øvre Oksvatnet for så å dreie sørvest ned Gammaldalen til Skulneset (Se alternativ B merket grønt i vedlagt kart). En slik forlengelse medfører at deler av traseen vil ligge innenfor nasjonalparkgrensen.

Det er flere grunner til at vi ønsker en utvidelse av skiløypen som vi her presenterer fortløpende:

Ny merkevare og besøksstrategi for Norges nasjonalparkkommuner

Da Beiarn kommune fikk status som nasjonalparkkommune tilbake i 2008 så man for seg muligheten for lokal verdiskapning og næringsutvikling. I ettertid ser man at som medlemskommune har vi ikke fått ut potensialet som nasjonalparkkommune. Dette tror vi dels skyldes at medlemskommuner i stor grad har operert alene, og dels fordi vernebestemmelsene har lagt begrensninger for aktører som satser på naturbasert reiseliv. Nå med den nye merkevare- og besøksstrategien for Norges nasjonalparkkommuner der fokus blant annet er vern gjennom bruk, ser vi for oss at ved å etablere en fast helårsløype i deler av Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, vil man kunne øke lokal

verdiskapning, gjennom å åpne opp for flere muligheter for naturbasert reiseliv. Vi tror at en slik helårsløype vil gi økt besøk i og utenfor nasjonalparken og dermed også økt omsetning for reiseliv og tilstøtende næringer.

I Beiar kommune har vi identifisert parkeringen på østsiden av tunellen på Beiarfjellet og Skulneset i Tollådalen som naturlige innfallsporter for henholdsvis Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark. I arbeidet med å oppnå status som nasjonalparkkommune planlegger vi å gjøre disse to områdene til vår versjon av «viewpoint snøhetta». Disse utkikkspunktene eller innfallsportene skal gjennom visuell utforming fortelle de som kommer dit at man er i ferd med trå inn i et landskap med spesiell høy verdi. Det planlegges allerede nå et service-/signalbygg på parkeringen på Beiarfjellet. I den anledning vil det være naturlig å ha en helårs nasjonal tursti som kobler sammen de to innfallsportene eller «viewpoints».

Kanalisering av ferdselen

Natur- og opplevelsesturismen har de siste årene stått høyt i kurs både hos nordmenn og ikke minst hos utenlandske turister, og man antar at dette fortsetter å vokse i årene som kommer. Man har allerede sett at enkelte verneområder fungerer som en magnet for de som ønsker å oppleve tilnærmet urørt natur. Med den nye besøksstrategien vil man oppleve et enda høyere press på nasjonalparkene og da vil det være viktig med tiltak for å kanalisere ferden og da gjerne til de ytterste delene av nasjonalparken. Både med tanke på å skåne verneverdiene og for å dempe eventuelle konflikter med reindriftsnæringa, men også som en forebygging mot nødsituasjoner i et «lumsk» fjellområde. Dette er særlig viktig på vinterstid der terrenget endres fra sesong til sesong, og områder som tilsynelatende er trygge det ene året kan potensielt være skredutsatt andre år.

Ved å opprette en fast helårs trasé i tilknytning til de to innfallsportene, forventes det at en del av trafikken vil begrense seg til selve innfallsportene; en del vil holde seg til løypetraseen, mens noen vil velge å bruke hele nasjonalparken uavhengig av løyper eller ikke. I Rondane nasjonalpark har man blant annet funnet ut at på vinterstid vil 85-90 % av brukerne holde seg til de oppkjørte løypene og da særlig de utenlandske turistene som kanskje ikke er like fjellvante som lokale brukere. En slik kanalisering vil med høy sannsynlighet føre til at man vil få mindre utrykninger fra hjelpekorpsset samt at de fleste utrykningene vil være konsentrert i et begrenset område. I tillegg vil man begrense forstyrrelsen til både reindrifta og ikke minst verneverdiene i de mer sentrale deler av nasjonalparken.

Folkehelse

Friluftslivsaktiviteter er et av de viktigste lavterskeltilbud Beiar kommune kan tilby i arbeidet med å forbedre folkehelsen. Vi jobber med å få så mange så mulig til å ta del i en eller annen form for friluftaktivitet i nærområdet, noe som vil gi positive helseeffekter og livskvalitet.

Ved å etablere en fast skiløype tror vi at friluftsområder blir gjort lettere tilgjengelig både for unge, gamle og personer med nedsatt funksjonsevne og spesielle behov. Det er et mål at tilretteleggingen for kvalitetsmessig gode naturopplevelser skal lokke brukere til et aktivt friluftsliv. Dette er positivt for folks helse, trivsel og naturglede, og bidrar også til å skape positive holdninger til vern av nasjonalparken i fremtiden.

Et annet poeng er å sikre økt nærhet og tilgang til attraktive områder og ferdselsårer for friluftaktiviteter. Ved å etablere den foreslåtte skiløypa vil man redusere reiseveien til nærmeste skiløype med opptil 20 kilometer for en betydelig del av kommunens befolkning. Undersøkelser fra blant annet Danmark har vist at en viktig terskel for å benytte friluftsliv i nærmiljøet har vært reisevei til aktiviteten.

Oppsummering

Vi i Beiarn kommune håper at med utvidelsen og revideringen Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og at man gjennom den nye besøks- og merkevarestrategien gjennom foreningen Norges nasjonalparkkommuner og nasjonalparklandsbyer, kan åpne opp for å etablere en fast skitrase som binder sammen innfallsportene til verneområdene våre. Dette vil være i tråd med et felles mål om å stimulere og bidra til lokal verdiskaping og næringsutvikling, uten at det vil gå på tvers av verneverdiene som områdene innehar.

Med vennlig hilsen

Beiarn kommune

Thomas Sørensen
Fagleder for plan og miljø

Vedlegg:

Kart: forslag til skiløypetrase

